

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
Agenția Națională pentru Protecția Mediului

AGENTIA PENTRU PROTECTIA MEDIULUI MURES

A V I Z D E M E D I U

NR. 2 din 29.03.2023

Ca urmare a notificării adresate de către **COMUNA CRĂIEȘTI**, cu sediul în com. Crăiești, sat Crăiești, str. Principală, nr. 122A, județul Mureș, înregistrată la Agenția pentru Protecția Mediului Mureș cu nr. 12030 din 23.09.2020,

- în urma analizării documentelor transmise de către Primăria comunei Crăiești
- în urma parcurgerii etapelor procedurale prevăzute de H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe
- în urma informării și consultării publicului în conformitate cu prevederile H.G. nr. 1076/2004 și a O.M. nr. 117/2006:
  - anunțuri repetitive în mass-media locală și afișare pe pagina de internet a Agenției pentru Protecția Mediului Mureș,
  - punerea la dispoziția publicului interesat spre consultare la sediul Primăriei Crăiești, a documentației de solicitare a proiectului de plan și a raportului de mediu,
  - ședință de dezbatere publică a proiectului de plan și a raportului de mediu, organizată la sediul Primăriei Crăiești în data de **01.11.2022**, în conformitate cu art. 23 din H.G. nr. 1076/2004,
  - publicul interesat a avut posibilitatea transmiterii observațiilor pe tot parcursul procedurii de evaluare de mediu,
  - luând în considerare concluziile Raportului de Mediu, întocmit de S.C. M&S ECOPROIECT S.R.L., înregistrat la Agenția pentru Protecția Mediului Mureș cu nr. 10348 din 10.08.2022,
- în urma consultării punctelor de vedere și exprimării acordului privind proiectul de plan și a raportului de mediu de către autoritățile competente membre ale Comitetului Special Constituit,
- în urma luării deciziei de emitere a avizului de mediu în cadrul Comitetului Special Constituit la Agenția pentru Protecția Mediului Mureș în data de **14.02.2023**,
- în baza Hotărârii de Guvern nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor ,
- în baza Hotărârii Guvernului nr. 1000/2012 privind reorganizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului și a instituțiilor publice aflate în subordinea acesteia, cu modificările și completările ulterioare,
- în baza O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare,
- în baza H.G. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe și a O.M. nr. 117/2006 pentru aprobarea Manualului privind aplicarea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe,
- în baza O.M. nr. 262/2020 pentru modificarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar, aprobat prin Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 19/2010,
- în baza O.U.G. nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbaticice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare,

se emite

A V I Z D E M E D I U

pentru: **"Reactualizare Plan Urbanistic General și Regulament Local de Urbanism aferent comunei Crăiești"**

proiectant: S.C. ECO MAPS S.R.L.,

titular de plan: **COMUNA CRĂIEȘTI**

care prevede:

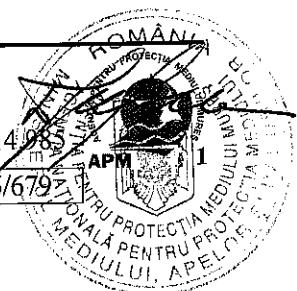
- Stabilirea direcțiilor, priorităților și reglementărilor de amenajare a teritoriului și dezvoltare urbanistică a localităților comunei Crăiești;
- Utilizarea rațională și echilibrată a terenurilor necesare funcțiilor urbanistice;

AGENTIA PENTRU PROTECTIA MEDIULUI MURES

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

- Delimitarea zonelor cu riscuri naturale (alunecări de teren, inundații, neomogenități geologice, reducerea vulnerabilității fondului construit existent);
- Evidențierea fondului construit valoros și a modului de valorificare a acestuia în folosul comunității;
- Creșterea calității vieții, cu precădere în domeniile locuirii și serviciilor;
- Creșterea competitivității socio-economice a comunei Crăiești în contextul dezvoltării economice din împrejurimi;
- Fundamentarea realizării și extinderii unor investiții de utilitate publică;
- Asigurarea suportului de reglementări pentru eliberarea Certificatelor de urbanism și Autorizațiilor de construire;
- Corelarea intereselor colective cu cele individuale în ocuparea spațiului;

Noul plan urbanistic general al comunei Crăiești și Regulamentul local aferent se doresc a fi instrumente de bază în implementarea planului de dezvoltare durabilă a comunei, în scopul următoarelor obiective specifice de dezvoltare:

- Optimizarea relațiilor localităților cu teritoriul lor administrativ și județean;
- Evoluția în perspectivă a localităților;
- Direcțiile de dezvoltare funcțională în teritoriu;
- Traseele coridoarelor de circulație și de echipare prevăzute în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean;
- Zonificarea funcțională în corelație cu organizarea rețelei de circulație;
- Organizarea și dezvoltarea căilor de comunicații;
- Stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan;
- Stabilirea și delimitarea zonelor construibile;
- Stabilirea și delimitarea zonelor funcționale;
- Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire;
- Stabilirea acțiunilor viitoare în vederea reglementării zonelor protejate și de protecție a acestora;
- Modernizarea și dezvoltarea echipării edilitare;
- Evidențierea definițorilor terenurilor din intravilan;
- Stabilirea obiectivelor de utilitate publică;
- Stabilirea modului de utilizare a terenurilor și condițiilor de conformare și realizare a construcțiilor.

Planul Urbanistic General conține și un Regulament Local de Urbanism care cuprinde și detaliază prevederile referitoare la modul de utilizare a terenurilor și de amplasare, dimensionare și realizare a construcțiilor pe întregul teritoriu al comunei Crăiești, atât în spațiul intravilan, cât și în cel extravilan.

Planul Urbanistic General are un caracter de direcționare și coordonare a amenajării teritoriului și de dezvoltare a comunei pe termen scurt și mediu și cuprind prevederile necesare dezvoltării urbanistice.

Planul Urbanistic General stabilește obiectivele, acțiunile și măsurile de dezvoltare ale comunei Crăiești, județul Mureș, pe o perioadă determinată – în baza analizei multicriteriale a situației existente.

Realizarea obiectivelor propuse prin Planul Urbanistic General va duce la ridicarea nivelului de trai, la creșterea potențialului turistic al zonei și în același timp la protejarea mediului înconjurător.

Date generale:

Comuna Crăiești este situată la marginea de est a Câmpiei Transilvaniei, pe drumul național DN16, care face legătura între orașele Reghin și Cluj Napoca, la o distanță de aproximativ 27 km de Reghin.

Din punct de vedere administrativ, comuna Crăiești, se învecinează la nord cu comuna Milaș, la vest cu comuna Urmeniș, comuna Râciu, la est cu comuna Fărăgău, iar la sud cu comuna Băla. Comuna are în componență localitățile: Crăiești, Lefăia și Milașel. Populația totală a comunei este de 916 locuitori. Suprafața totală a intravilanelor, în valoare de 190,80 ha, se va mări prin reactualizare PUG cu 42,71 ha, însumând 233,51 ha. Extinderi/ excluderi propuse pe localități:

Denumire sat	Suprafața intravilanului (ha)					
	Total existent		Extinderi propuse	Excluderi propuse	Total propus	
	Nr. trupuri	Suprafață (ha)			Nr. trupuri	Suprafață (ha)
Crăiești	T1-T15	129,00	20,98	-	T1-T5	149,98
Lefăia	T1	23,20	3,10	-	T1	26,30
Milașel	T1	38,60	18,63	-	T1-T3	57,23
Total	7 Trupuri	190,80	42,71	-	9 Trupuri	233,51
%		100 %	28,17 %	-		128,17%

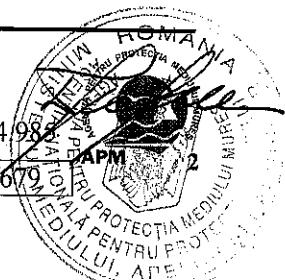

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.988

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Bilanțul pe zone funcționale, sat Crăiești:

ZONE FUNCȚIONALE SAT CRĂIEȘTI	EXISTENT		PROPUȘ	
	Supraf. (ha)	% din total intravilan	Supraf. (ha)	% din total intravilan
Locuințe și funcții complementare, din care:				
• Locuințe cu regim mic de înălțime	32,27 32,27	25,02 101,30 101,30		67,54
Instituții și servicii de interes public	3,82	2,96	3,82	2,55
Unități industriale și de depozitare	0,25	0,19	0,25	0,00
Unități agricole	4,39	3,40	14,18	0,17
Căi de comunicație și transport din care:				
• Căi feroviare și construcții aferente	10,51 2,06	8,15 2,06	11,55 9,45	
• Căi rutiere/pietonale și construcții aferente	8,45		9,49	
Spații verzi, agrement, perdele de protecție	7,20	5,58	11,20	7,47
Construcții tehnico – edilitare	0,04	0,03	0,04	0,03
Gospodărie comunală, din care:				
• cimitire	1,89 1,89	1,47 1,89	1,89 1,89	1,26
Ape	0,90	0,70	1,20	0,02
Destinație specială	0,03	0,02	0,03	0,80
Terenuri agricole	67,70	52,48	4,52	3,01
Păduri	0,00	0,00	0,00	0,00
Terenuri neproductive	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL INTRAVILAN	129,00	100,00	149,98	100,00

Bilanțul pe zone funcționale, sat Lefaia:

ZONE FUNCȚIONALE SAT LEFAIA	EXISTENT		PROPUȘ	
	Supraf. (ha)	% din total intravilan	Supraf. (ha)	% din total intravilan
Locuințe și funcții complementare, din care:				
• Locuințe cu regim mic de înălțime	4,13 4,13	17,81 20,20 20,20	20,20	76,81
Instituții și servicii de interes public	0,43	1,85	0,78	2,97
Unități industriale și de depozitare	0,00	0,00	0,00	0,00
Unități agricole	0,62	2,67	0,85	3,23
Căi de comunicație și transport din care:				
• Căi feroviare și construcții aferente	1,12 0,00	4,83 0,00	1,41 0,00	
• Căi rutiere/ pietonale și construcții aferente	1,12		1,41	5,36
Spații verzi, agrement, perdele de protecție	0,80	3,45	1,14	4,33
Construcții tehnico – edilitare	0,01	0,04	0,01	0,04
Gospodărie comunală, din care:				
• cimitire	0,06 0,06	0,26 0,06	0,06 0,06	0,23
Ape	0,00	0,00	0,00	0,00
Terenuri agricole	16,03	69,09	1,85	7,03
Păduri	0,00	0,00	0,00	0,00
Terenuri neproductive	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL INTRAVILAN	23,20	100,00	26,30	100,00

Bilanțul pe zone funcționale, sat Milășel:

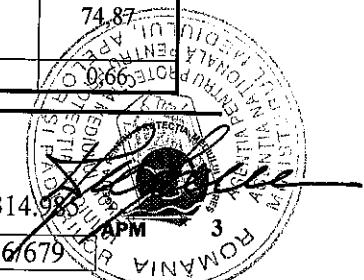
ZONE FUNCȚIONALE SAT MILĂŞEL	EXISTENT		PROPUȘ	
	Supraf. (ha)	% din total intravilan	Supraf. (ha)	% din total intravilan
Locuințe și funcții complementare, din care:				
• Locuințe cu regim mic de înălțime	7,43 7,43	19,25 42,85 42,85	42,85	74,87
Instituții și servicii de interes public	0,39	1,01	0,38	0,66

AGENTIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Unități industriale și de depozitare	0,00	0,00	1,07	1,87
Unități agricole	1,07	2,77	0,00	0,00
Căi de comunicație și transport din care:	2,27	5,88	3,30	
• Căi feroviare și construcții aferente	0,00		0,00	5,77
• Căi rutiere/ pietonale și construcții aferente	2,27		3,30	
Spatii verzi, agrement, perdele de protecție	2,20	5,70	3,07	5,36
Construcții tehnico – edilitare	0,00	0,00	0,00	0,00
Gospodărie comunală, din care:	1,84	4,77	3,62	6,33
• cimitire	1,84		2,78	
Ape	0,50	1,30	0,65	1,14
Terenuri agricole	22,90	59,32	2,29	4,00
Păduri	0,00	0,00	0,00	0,00
Terenuri neproductive	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL INTRAVILAN	38,60	100,00	57,23	100,00

Corpori de apă de suprafață:

- "Comlod (Lechința)", cod: RORW4.1.74_B1A
- "Urmeniș", cod: RORW4.1.74.4_B1
- "Bozed și Milăsel", cod: RORW4.1.74.7_B1
- "Ercea (Lefaia)", cod: RORW4.1.60.1_B1

Ape subterane:

- „Lunca și terasele Mureșului”, cod: ROMU03

Amenajări hidrotehnice:

Pe teritoriul administrativ al comunei Crăiești, Administrația Bazinală de Apă Mureș deține următoarele bunuri:

- foraje hidrogeologice- foraj Crăiești- localizare x: 455.778, y:584.118, loc. Crăiești
- stație hidrometrică cu cabină metalică Crăiești- situată în localitatea Crăiești
- stație automată hidrometrică (WATMAN) – situată în localitatea Crăiești, teren apartinând domeniului public al comunei Crăiești în suprafață de 16 mp, conform contract de comodat nr. 1852/24.10.2012
- lucrări hidrotehnice – Lucrarea de „Îndiguire și regularizare pârâul Comlod” sub denumirea de „Amenajare Valea Comlod” lungime totală dig 81,15 km, conform HG 1705/29.11.2006, având următoarele caracteristici tehnice: Ldig pe UAT Crăiești: 5,6 km, Lreg pe UAT Crăiești: 3,37 km.

Pe teritoriul administrativ al comunei, ABA Mureș, nu are lucrări de apărare împotriva inundațiilor în curs de promovare/ execuție.

Alimentare cu apă:

În comuna Crăiești, localitățile Crăiești și Milăsel dispun de un sistem centralizat de alimentare cu apă, aflat în proprietatea Compania Aquaserv SA Târgu Mureș.

În localitatea Crăiești sunt branșate la sistemul centralizat de alimentare cu apă potabilă cca. 165 de gospodării.

În localitatea Milăsel sunt branșate la sistemul centralizat de alimentare cu apă potabilă cca. 28 de gospodării.

În localitatea Lefaia, nu există sistem centralizat de alimentare cu apă potabilă.

Nu există sistem centralizat de canalizare și epurare a apelor uzate rezultate din cadrul gospodăriilor. Apele uzate fecaloid-menajere, rezultate din cadrul gospodăriilor sunt colectate în sisteme individuale de colectare a apelor uzate (bazine vidanjabile).

Există aprobat un proiect privind înființarea rețelelor de canalizare și epurare a apelor uzate în localitatea Crăiești. Pe teritoriul comunei Crăiești nu există rampă locală de colectare deșeurii. Colectarea deșeurilor menajere de pe raza localităților componente ale comunei Crăiești se realizează de către operator de salubritate, autorizat.

Propuneri de dezvoltare

- modernizarea căilor de comunicație: județean, comunale;
- extinderea rețelei de alimentare cu apă și înființarea rețelei de canalizare;
- extinderea rețelelor electrice și modernizarea posturilor de transformare pentru a satisface cerințele actuale;
- realizarea activității controlate de colectare a deșeurilor;
- lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc prin regularizări de maluri, acumulații temporare, etc.;

Priorități de intervenție, în funcție de necesitățile și opțiunile populației

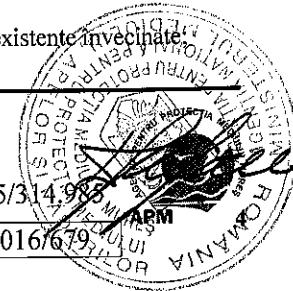
- eficientizarea circulației pe toate drumurile din teritoriul administrativ;
- realizarea de căi de comunicații în interiorul zonelor funcționale propuse;
- modernizarea și reabilitarea arterelor de legătură între localități;
- prelungirea rețelelor de drumuri în teritoriile nestructurate și legătura acestora cu rețelele existente învecinate;
- instituire zonă de protecție pentru drum județean și drum comunal.

AGENTIA PENTRU PROTECTIA MEDIULUI MUREŞ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.988

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

- încurajarea activităților de turism sau complementare:
  - rezervarea unor terenuri pentru realizarea de locuințe de vacanță sau individuale;
  - extinderea intravilanului;
  - extinderea controlată în trepte, cu limite spațiale clare ale comunei, în primul rând prin restricționarea oricărei forme de dezvoltare neplanificată urbanistic la periferii.
- rezervarea terenurilor necesare pentru amenajarea spațiilor verzi și de agrement:
  - plantarea de fâșii verzi de protecție de-a lungul DJ, DC;
  - amenajarea de perdele de protecție, în zonele cu alunecări de teren.
- delimitarea zonelor protejate:
  - instituirea zonei de protecție de-a lungul râurilor;
  - instituirea zonelor de protecție sanitatără în jurul stației de epurare, a cimitirilor, etc.;
- instituirea zonei de protecție de-a lungul râurilor
  - plantarea de fâșii de protecție – bariere izolatoare tehnice.

Propuneri de relansare economico-socială a localității, în corelare cu programul propriu de dezvoltare

- încurajarea investițiilor private mai ales în domeniul turismului rural și etnografic
- valorificarea pe plan local a resurselor materiale și umane
- formarea capitalului uman în spiritul economiei de piață
- popularizarea agenților cu rezultate economice și sociale deosebite prin organizarea de târguri și expoziții.

Disfuncționalități/propuneri concrete de dezvoltare:

Disfuncționalități	Priorități
	Circulație
Lipsa zonei de siguranță / protecție de-a lungul DJ și DC.	Instituirea distanțelor între construcții, în localitate: - 12 m din ax DJ, pe ambele părți; - 10 m din ax DC/ străzi, pe ambele părți; Instituirea zonei de protecție de la marginea exterioară a zonei de siguranță de: - 20 m la DJ, pe ambele părți; - 18 m la DC, pe ambele părți;
Rețea stradală nemodernizată, fără trotuare, fără sistem de colectare al apelor pluviale.	Modernizarea carosabilului, trotuarelor, canalizării pluviale, marcajului rutier, semnalizării circulației, după realizarea sau modernizarea rețelelor edilitare subterane.
Zone conflictuale între autovehicule, pietoni	Toate traseele pietonale și spațiile publice, vor fi amenajate cu pavaje, vor fi îmbogățite cu amenajări peisagistice, obiecte decorative statice, mobilier urban și vor fi iluminate favorizant
Număr insuficient de parcări publice.	Amenajarea de parcări publice: (1 parcare / 5 locuințe, 1 parcare / 1 apartament, 1 parcare / 30 salariați în adm. + 20 %, 1 parcare / 50 mp comerț, 5 parcări / biserică, 10 parcări/cimitir, 1 parcare / 30 locuri cămin cultural sau teren sport, 1 parcare / 4 cadre didactice sau sanitare, 1 parcare / 5 locuri restaurant, 4 parcări / 10 paturi cazare, 1 parcare / 100 mp clădiri agro-industriale și depozite).
Insuficiența transportului în comun, cu un grad scăzut de confort.	Extinderea și reorganizarea transportului în comun în localitățile comunei. Se va prevedea min. 1 parcare pt. autoutilitare și 1 parcare pt. mijloacele de transport în comun în fiecare sat.
Fond construit și utilizarea terenurilor	
Terenuri cu risc mediu de declanșare a alunecărilor de teren/ a proceselor geomorfologice complexe (creep/ șiroire/ spălare în suprafață)	Interdicție temporară de construire până la elaborarea de studiu geotehnic pentru fiecare construcție, care să determine condițiile de amplasare-fundare. Nu se permit modificări importante ale parametrilor de pantă: tăierea pantei, supraîncărcarea pantei, etc.. Se interzic: defrișările, excavațiile la baza versanților. Se recomandă construcții din materiale ușoare cu regim de înălțime de max D+P+M, POT max.= 15% și plantarea zonelor afectate cu esențe cu rădăcină adâncă.

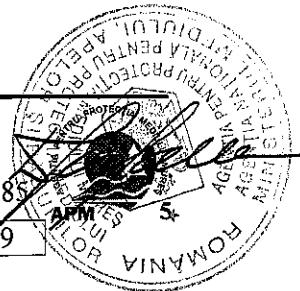

AGENTIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

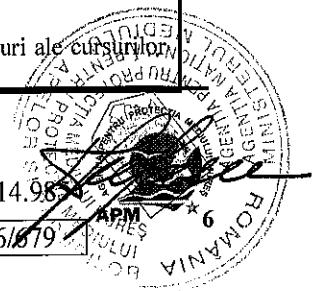
Terenuri cu risc mediu de declanșare a alunecărilor de teren/a proceselor geomorfologice complexe (creep/șiroire/spălare în suprafață)	Interdicție temporară de construire până la elaborarea de studiu geotehnic pentru fiecare construcție, care să determine condițiile de amplasare-fundare. Nu se permit modificări importante ale parametrilor de pantă: tăierea pantei, supraîncărcarea pantei, etc. Se interzic: defrișările, excavațiile la baza versanților. Se recomandă construcții din materiale ușoare cu regim de înălțime de max D+P+M, POT max. = 15% și plantarea zonelor afectate cu esențe cu rădăcină adâncă.
Imagine urbană și relații spațiale necontrolate	Se recomandă o îmbunătățire a relațiilor cu strada d.p.d.v al trotuarelor, împrejuruirilor, acceselor auto și pietonale, al spațiilor plantate și cu cursurile de apă. Se vor amenaja taluzuri, ziduri de sprijin, podețe, mobiler urban. Se va păstra regimul de înălțime specific zonei.
Spații insuficiente pentru dezvoltare	Extinderea intravilanului și elaborarea de PUZ-uri pentru parcelare și schimbarea destinației terenului agricol. Se interzic construcțiile pe terenurile fără acces direct la parcelă. Înglobarea unor noi zone de centralitate în zonele de extindere propuse (10% din teren). Rezervarea de terenuri cu destinația: activități agro-industriale/ de depozitare.
Spații plantate, agrement, perdele de protecție	
Lipsa de perdele de protecție de-a lungul căilor de circulație importante: DJ, DC	Plantarea de fâșii verzi de protecție de-a lungul căilor de circulație importante: DJ, DC, fără a periclită vizibilitatea la trafic. Realizarea de spații verzi de aliniament între carosabil și zona rezidențială, peste tot unde este posibil.
Lipsa de perdele de protecție la unitățile agricole, industriale / depozitare, gospodărie comunala, construcții tehnico-edilitare.	Amenajarea de perdele de protecție, minim 20% din suprafața terenurilor rezervate pentru: unități agricole, industriale / depozitare/ cimitire și construcții tehnico-edilitare. Realizarea de perdele de protecție de min. 10 m lățime în incintele ce se învecinează cu zonele de locuit și cu dotări social – culturale.
Lipsa spațiilor plantate pe terenurile riverane cursurilor de apă / iazurilor	Plantarea cu vegetație arboricolă (salcâm, pin, salcie, etc) pe terenurile riverane cursurilor de apă / iazurilor.
Lipsa amenajărilor aferente spațiilor verzi publice, de agrement și terenurilor de sport.	Amenajarea de parcuri, grădini publice (15 mp / locuitor scuaruri (2,5 mp / locuitor), locuri de joacă pt. copii (1,3 mp / locuitor), zone de agrement (min. 10 mp / locuitor), terenuri de sport conform normelor în vigoare. Se vor promova spațiile verzi de protecție a versanților, a malurilor cursurilor de apă și de-a lungul traseelor pietonale.
Probleme de mediu	
Poluarea electromagnetică datorată LEA, antenelor GSM/ releeelor radio-TV	Se interzice amplasarea construcțiilor în zona de protecție LEA 20 kV (pe o fâșie de 24 m). Nivelul admis de radiație al unei antene de telefonie mobilă sau relee este cuprins între 4,5 și 9 W/mp (OMSP nr. 1193/2006)
Poluarea olfactivă	Se interzice amplasare locuințelor în zona de protecție sanitată a dispensarului veterinar pe o rază de 30 m, a stației de epurare containerizate pe o rază de 50 m.
Poluare chimică cu noxe a solului și poluare sonică/cu vibrații de-a lungul căilor de comunicație importante DN	Se interzice legumicultura pe o distanță de 50 m față de DN. Plantarea de fâșii de protecție vegetale/ bariere tehnice izolatoare de-a lungul DN.
Spații verzi publice insuficiente.	Se vor rezerva terenuri pt. spații verzi publice (min 26 mp / locuitor). Se va planta vegetație arboricolă pe terenurile în pantă, degradate, pe malurile cursurilor de apă și de-a lungul traseelor pietonale.
Lipsa zonelor de protecție sanitată de-a lungul cursurilor de apă	Instituire zonă de protecție sanitată: - câte 15 m din albia minoră pe ambele maluri ale cursurilor de apă cadastrale – peste 5 km lungime - câte 5 m din albia minoră pe ambele maluri ale cursurilor de apă necadastrale – sub 5 km lungime

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

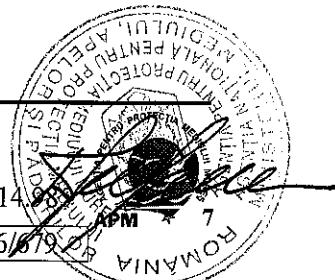
Poluare fizică, chimică și organică a apei / solului, datorită depozitării neautorizate de deșeuri.	Interzicerea și sancționarea depozitării și deversării de deșeuri menajere / rumeguș / dejecții animaliere pe malurile cursurilor de apă și refacerea cadrului natural - ecologizarea și refacerea sit-urilor contaminate. Se vor promova min. 2 campanii de salubrizare a malurilor cursurilor de apă / an. Lucrările de decolmatare a albiilor se vor executa din 5 în 5 ani.
Risc social	Se vor promova operațiuni urbanistice de parcelare, construire de locuințe sociale echipate cu utilități și programe de asistență socială. Protejarea zonelor: cu valoare de patrimoniu și pe baza normelor sanitare în vigoare, față de construcții și culoare tehnice, cu destinație specială, zone poluate
Zone naturale protejate definite în Natura 2000 ce necesită reglementarea activităților și regimului de protecție	Reglementarea protecției și activităților în cadrul ROSCI0333 Pajiștile Sârmășel-Milaș-Urmeniș
Lipsa zonei de protecție sanitară din jurul fermelor agrozootehnice.	Se vor respecta normele sanitare conf. Ordinului Ministerului Sănătății nr. 119 / 2014, cu modificările și completările ulterioare privind distanțele minime de protecție sanitară față de fermele zootehnice (min. 50 m).
Lipsa zonei de protecție sanitară între unitățile de învățământ/ cultură / sănătate și locuințe.	Instituirea zonă de protecție la o distanță de 50 m, față de locuințe.
Lipsa zonei de protecție sanitară între unitățile comerciale / prestări servicii și locuințe.	Instituirea zonă de protecție la o distanță de 15 m, față de locuințe.
Lipsa zonei de protecție sanitară din jurul surselor de poluare.	Se interzice amplasarea locuințelor în zona de protecție sanitară a dispensarului veterinar pe o rază de 30 m, a stației de epurare containerizate pe o rază de 50 m.
Lipsa zonei de protecție sanitară între parcare/ groapă compost / platformă deșeuri / adăpost animale și locuințe.	Instituirea zonă de protecție la o distanță de 10 m, față de locuințe.
Lipsa zonelor sanitare cu regim sever în jurul surselor de apă.	Instituirea zonelor de protecție împrejmuite în jurul captărilor de apă (100 m în amonte de priză, 25 m în aval și lateral de priză), stației de pompă (R= 10 m) și rezervorului de apă (R= 20 m).
Rețea insuficientă de alimentare cu apă și canalizare	Extindere rețea de alimentare cu apă și realizare rețea de canalizare și instituire zonă de protecție sanitară cu regim sever pe o distanță de 10 m din ax, în fiecare parte și 30 m față de orice sursă de poluare la conductele de aducție apă.
Ape uzate insuficient epurate	Realizarea stației de epurare containerizate și instituirea zonei de protecție de 50 m față de locuințe.
Distanță neadecvată între fosetele septice și fântâni	Distanța minimă admisă este de 10 m
Lipsa zonei de protecție aferentă LEA și antenelor GSM/ releeelor radio-TV	Se interzice amplasarea construcțiilor în zona de protecție LEA LEA 20kV (pe o fâșie de 24 m). Nivelul admis de radiație al unei antene de telefonie mobilă sau relu este cuprins între 4,5 și 9 W/mp (Ordinul Ministerului Sănătății Publice nr. 1193/29.09.2006)
Nevalorificarea energiei regenerabile.	Se impune promovarea conceptului de energie regenerabilă, în baza unor studii de fundamentare. Distanța minimă admisă între parcuri fotovoltaice și locuințe este de 500 m.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.989

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Lipsa zonelor de siguranță / protecție față de rețelele și obiectivele SNGN Romgaz.	Se vor respecta distanțele de siguranță, conform „Normelor tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de alimentare din amonte și de transport gaze naturale – 2006”, față de: - orice fel de construcție se va solicita avizul Romgaz – 2x200 m; - sonde – R = 50 m, de la împrejmuirea aferentă; - grupuri de sonde – R = 35 m, de la împrejmuirea aferentă; - conductele de impurități / ape reziduale / ape industriale – 2x20 m; - conductele din grup – 2x35 m; - conductele de ape reziduale – 2x20 m; - conductele de aducții – 2x35 m; - conductele colectoare – 2x20-35 m; - stații de comprimare: R= 40 m, de la împrejmuirea aferentă - depozite deșeuri specifice Romgaz: 1000 m, de la împrejmuirea aferentă

Avizul de mediu se emite în următoarele condiții:

1. Măsuri pentru protejarea factorului de mediu “AER, ZGOMOT ȘI VIBRAȚII”

Surse de poluare:

- activități casnice specifice așezărilor umane - încălzire rezidențială, preparare hrana;
- activități agricole și zootehnice din gospodăriile situate atât în interiorul cât și în exteriorul zonelor rezidențiale;
- traficul rutier.

Principalele categorii de poluanți asociați activităților menționate sunt:

- surse staționare de ardere: oxizi de azot (NO, NO₂, N₂O), oxizi de carbon (CO, CO₂), oxizi de sulf (SO₂, SO₃), particule, compuși organici volatili și condensabili (inclusiv hidrocarburi aromatice policiclice - substanțe cu potențial cancerigen);
- creșterea păsărilor și animalelor: metan (CH₄) generat de fermentația enterică și de descompunerea dejețiilor, amoniac (NH₃) rezultat din descompunerea dejețiilor;
- culturi vegetale sezoniere și perene: compuși organici volatili nonmetanici, protoxid de azot, particule de proveniență naturală (particule minerale și vegetale), amoniac (NH₃) în cazul utilizării îngrășămintelor chimice, compoziții chimice generați de utilizarea pesticidelor, poluanți generați de utilizarea mașinilor agricole (NO_x, N₂O, CH₄, compuși organici volatili nonmetanici, CO, CO₂, SO₂, particule încărcate cu Cd, Cu, Cr, Ni, Se, Zn, HAP);
- surse staționare reprezentate de motoare cu ardere internă (pompe, generatoare, etc.): NO, NO₂, N₂O, CO, CO₂, SO₂, particule încărcate cu metale grele, compuși organici volatili și condensabili (inclusiv HAP și alți compoziții potențial cancerogeni);
- traficul rutier: oxizi de azot (NO, NO₂, N₂O), oxizi de carbon (CO, CO₂), SO₂, CH₄, compuși organici volatili nonmetanici, particule încărcate cu metale grele (Pb, Cd, Cu, Cr, Ni, Se, Zn);
- unitățile industriale, brutăriile, alte activități: poluanți specifici arderii combustibililor, particule, compuși organici volatili nonmetanici.

Obiectivele de mediu relevante pentru plan:

• **obiective strategice de mediu:**

- limitarea emisiilor în aer la niveluri care să nu genereze un impact semnificativ asupra climatului zonei
- reducerea impactului transporturilor și arderii combustibililor asupra calității aerului la nivel local.

• **obiective specifice de mediu:**

- îmbunătățirea microclimatului la nivel local
- **târzie:**
  - lărgirea străzilor și crearea pistelor pentru biciclete și a spațiilor de acces pietonal
  - gestionarea adecvată a suprafețelor de spații verzi și de agrement
  - păstrarea în stare bună de conservare a habitatelor și speciilor protejate din aria protejată aflată în vecinătatea comunei.

Măsuri propuse:

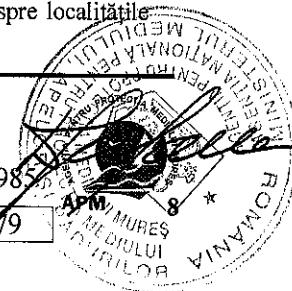
- Distribuția adecvată a suprafeței ocupate de spații verzi care va contribui la diminuarea poluării aerului (de exemplu plantații între obiectivele industriale și zonele rezidențiale).
- Stimularea transportului verde prin construcția de piste de biciclete și a transportului public înspre localitățile comunei.

AGENTIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREŞ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureş, jud. Mureş, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

- Direcționarea dezvoltării industriale viitoare în zone situate în afara celor rezidențiale cu scopul evitării riscului de poluare locală a aerului în zonele locuite.

2. Măsuri pentru protejarea factorului de mediu "APĂ"

Surse de poluare:

- activitatea agricolă;
- fosele septice și bazinile vidanjabile;
- depozitele de gunoi neconforme.

Obiective de mediu relevante pentru plan:

- obiective strategice de mediu:
  - limitarea intervențiilor în dinamica naturală și în compoziția chimică a apei
- obiective specifice de mediu:
  - îmbunătățirea infrastructurii edilitare în vederea eliminării formelor de deprecieră a calității apelor de suprafață și subterane;
  - îmbunătățirea calității apei afectate de activități umane
  - controlul riguros al calității apei în cazul implementării unor obiective industriale nou propuse
- ținte:
  - introducerea unui sistem de canalizare centralizată
  - amenajarea unei stații de epurare a apelor uzate;
  - introducerea obligativității extinderii sistemelor de alimentare cu apă și realizarea canalizării înaintea definitivării construcțiilor din zonele rezidențiale;
  - management adecvat al deșeurilor, astfel încât să se reducă riscul afectării calitative a apei prin depozitarea inadecvată a deșeurilor
  - dimensionarea proiectelor industriale să se facă ținând cont de gradul de reziliență al componentei hidrice din zonă.

Zone cu riscuri naturale, inundabilitate:

Zonele cu risc la inundabilitate sunt zonele din imediata vecinătate a cursurilor de apă care străbat teritoriul administrativ al comunei Crăești.

Conform hărților de risc și hazard detinute de ABA Mureș, pe pârâul Comlod (Lechinta) există trasată zona inundabilă care corespunde debitului cu probabilitate de depășire Q1%.

Măsuri propuse:

- Regularizarea albiilor cursurilor de apă, realizarea canalizării apelor pluviale, conform volumului de apă de pe versanți, amenajarea de drenuri, decompactarea solului și lucrări pedoameliorative, plantarea terenurilor cu specii arboricole absorbante (plop și arin) pe terenurile cu inundații torrentiale;
- Se vor promova minim 2 campanii de salubrizare a cursurilor de apă/an;
- Lucrările de decolmatare a albiilor se vor executa din 5 în 5 ani;
- Efectuarea lucrărilor de desecare (drenuri, întreținerea celor existente, decompactarea solului, îndiguri și lucrări pedoameliorative) pe terenurile cu risc de inundare prin ridicarea nivelului pânzei freatiche se recomandă construcții fără subsol și plantarea terenurilor cu specii arboricole absorbante (plop și arin);
- Păstrarea și menținerea zonelor sanitare cu regim sever și cu regim de restricție în jurul captărilor de apă prin:
  - zone de protecție împrejmuite în jurul captărilor de apă (100 m în amonte de priză, 25 m în aval și lateral de priză)
  - instituire zonă de protecție la o distanță de 10 m față de stațiiile de pompă și 20 m față de rezervoarele de apă;
- Respectarea zonelor de protecție sanitată la conductele de aducție apă, prin instituire zonă de protecție sanitată cu regim sever pe o distanță de 10 m din ax, în fiecare parte și 30 m față de orice sursă de poluare.
- Respectarea distanțelor minime de protecție de 30 m între poluatori și sursele de apă;

Măsuri – reglementări pentru inundații prin ridicarea pânzei freatiche:

- se impun lucrări de drenare, izolare fundațiilor pentru a nu le supune acțiunii agenților corozivi, ținând cont de agresivitatea chimică ridicată a apei freatiche
- amenajarea de drenuri speciale, sau întreținerea celor existente, prin decompactarea solului sau alte lucrări pedoameliorative
- plantarea terenurilor cu specii arboricole absorbante cum ar fi plopul (Populus Mureș) și arinul (Alnus glutinosa)
- nu se recomandă clădiri cu subsol.

Măsuri – reglementări pentru inundații torrentiale de-a lungul unor văi:

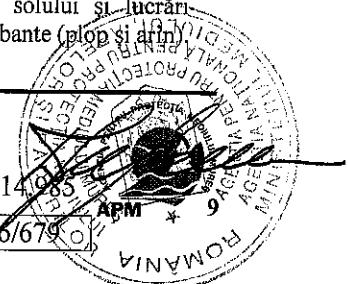
- pentru autorizarea de construcții se va solicita avizul de Gospodărire a Apelor Mureș
- se recomandă regularizarea albiilor cursurilor de apă, realizarea canalizării apelor pluviale, conform volumului de apă de pe versanți, amenajarea de drenuri, decompactarea solului și lucrări pedoameliorative. Se recomandă plantarea terenurilor cu specii arboricole absorbante (plop și arin)

AGENTIA PENTRU PROTECTIA MEDIULUI MUREŞ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureş, jud. Mureş, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Măsuri – reglementări la risc de tasare și de gonflare a argilei- procese vertice

- se va evita amplasarea construcțiilor pe argile contractante, pentru a nu fi compromisă rezistența lor;
- se vor lăsa măsuri speciale de protecție pentru construcții și infrastructură fundațiile se vor executa la adâncime mai mare decât stratul de tasare;
- se va interzice traficul greu în zonă.

Obligații:

Se vor respecta prevederile Avizului de Gospodărire a Apelor nr. 118 din 25.11.2019, emis de Administrația Bazinală de Apă Mureș Sistemul de Gospodărire a Apelor Mureș și ale reglementărilor legale în vigoare, specifice lucrărilor de gospodărire a apelor.

3. Măsuri pentru protejarea factorilor de mediu “SOL, SUBSOL, APE SUBTERANE, VEGETAȚIE, AŞEZĂRI UMANE, ZONE CU VALOARE PEISAGISTICĂ”

Obiectivele de mediu relevante pentru plan:

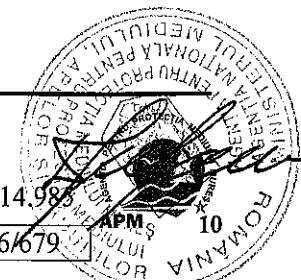
- obiective strategice de mediu:
  - limitarea impactului negativ asupra solului și subsolului;
  - limitarea intervențiilor în dinamica naturală și în compoziția chimică a apei;
  - reducerea gradului de vulnerabilitate la producerea unor fenomene de risc, prin protejarea obiectivelor socio-economice;
  - minimizarea impactului asupra biodiversității, florei și faunei și conservarea diversității biologice;
  - minimizarea impactului asupra peisajului;
  - îmbunătățirea stării de sănătate a populației;
  - îmbunătățirea condițiilor de infrastructură pentru crearea premiselor dezvoltării mediului economic;
  - protejarea elementelor cu valoare culturală și istorică;
- obiective specifice de mediu:
  - trasarea unor coordonate de extindere a spațiului construit în astfel încât impactul asupra solului și subsolului să fie minim;
  - îmbunătățirea infrastructurii edilitare în vederea eliminării formelor de deprecieră a calității apelor de suprafață și subterane;
  - monitorizarea și cuantificarea efectelor poluării asupra sănătății publice în centrul comunei;
  - reducerea riscului de inundații, protejarea obiectivelor socio-economice;
  - asigurarea calității unui mediu ambient adecvat pentru locuitorii din comună;
  - diminuarea suprafețelor de teren afectate de fenomene de risc natural;
  - reducerea poluării fonice datorate activităților de transport;
  - stoparea degradării mediului natural datorită exploatarii necorespunzătoare a resurselor neregenerabile și a patrimoniului natural;
  - utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice;
  - controlul speciilor invazive;
  - organizarea zonelor de construcții noi astfel încât să se realizeze continuitatea cu peisajul natural și să se creeze ansambluri bine integrate din punct de vedere estetic și peisagistic;
  - protejarea elementelor cu valoare culturală și istorică deosebită ale ansamblului communal.
- tinte:
  - limitarea suprafețelor ocupate de funcții industriale la minimul necesar;
  - impunerea unor parametri de ocupare a terenului care să reducă la minimum posibil impactul asupra solului și subsolului;
  - efectuarea unor evaluări de mediu detaliate la nivel de proiect pentru obiectivele industriale nou propuse, nivelul de detaliu cu privire la proiectele propuse, nu a permis efectuarea unei evaluări cantitative;
  - poziționarea zonelor cu funcții industriale la distanțe cât mai mari de arealele protejate din localitate și din vecinătatea acesteia;
  - amenajarea parcurilor și a scuarurilor cu specii autohtone;
  - impunerea unor parametri de construire care să permită integrarea armonioasă a construcțiilor în mediu natural;
  - reducerea suprafețelor ocupate de specii invazive;
  - utilizarea resurselor naturale fără a aduce prejudicii majore cadrului natural;
  - creșterea gradului de conștientizare și implicare a comunităților umane în acțiunile de conservare a biodiversității;
  - modificări ale suprafețelor habitatelor și speciilor, în special a celor din ariile protejate;
  - identificarea și reconstrucția ecologică a terenurilor afectate de fenomene de risc;
  - identificarea zonelor de risc natural și impunerea unor restricții de construire;
  - identificarea unor areale în care se impune realizarea perdezelor de protecție;

AGENTIA PENTRU PROTECTIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.983

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

- implementarea unui sistem de colectare, transport și eliminare a deșeurilor;
- păstrarea suprafeței de spații verzi din zona comunei la o valoare de peste 26 mp/ locuitor;
- restaurarea și valorificarea elementelor de patrimoniu cultural.

Zone cu riscuri naturale – alunecări de teren, eroziunea solului:

Comuna prezintă zone identificate cu risc de alunecări de teren; risc slab, moderat și înalt- în apropierea versanților. În aceste zone se impun măsuri de stopare a acestor fenomene.

Măsuri – reglementări pentru alunecări de teren cu risc foarte mare și mare de declanșare sau redeclanșare a alunecărilor de teren / alunecări declanșate:

- se impune monitorizarea permanentă a proceselor, efectuarea lucrărilor de stabilizare-drenare în încercarea de a le localiza și a nu permite extinderea lor;
- pe terenurile afectate de alunecări se interzice orice tip de activitate umană (inclusiv construcții) cu excepția lucrărilor de stabilizare a versantului;
- terenurile afectate se vor împădurii cu esențe cu rădăcină adâncă (eventual plantații cu livezi, vii, dacă permit condițiile microclimatice);

Măsuri – reglementări la alunecări de teren cu risc mediu și mediu-redus de declanșare sau redeclanșare a alunecărilor de teren:

- se impun condiții speciale de fundare pe bază de expertiză geotehnică;
- se recomandă construcții din materiale ușoare cu regim de înălțime de max D+P+M, POT. max= 15% și plantarea zonelor afectate cu esențe cu rădăcină adâncă;
- se recomandă lucrări de drenare a apelor pluviale pentru ca procesul să nu se declanșeze (riscul cel mai mare fiind în perioade umede și de lungă durată);

Măsuri propuse:

- Se interzic defrișările, excavațiile la baza versanților;
- La amplasarea construcțiilor, se vor menține distanțele de protecție în conformitate cu Legea Apelor nr. 107/1996 cu modificările și completările ulterioare;
- Monitorizarea permanentă a proceselor de alunecare de teren cu risc foarte mare și mare de declanșare/alunecări active și efectuarea lucrărilor de stabilizare a versanților, împăduriri cu esențe cu rădăcină adâncă eventual plantații cu livezi, vii, dacă permit condițiile microclimatice; amplasarea de semne de avertizare și bariere artificiale în calea de desfășurare a acestor procese;
- Elaborarea de expertize geotehnice și stabilizarea versanților pe terenurile cu risc mediu/ mediu-scăzut de alunecare de teren; se interzic defrișările, excavațiile la baza versanților, se recomandă construcții din materiale ușoare cu regim de înălțime de max. D+P+M, POT max= 15% și plantarea zonelor afectate cu esențe cu rădăcină adâncă;
- Dezvoltarea rețelei de perdele forestiere cu specii autohtone zonei, până la 20% din teritoriul administrativ;
- Înființarea pădurilor tinere, cu viteza mai mare de creștere, care absorb cantități mai mari de CO₂ în comparație cu pădurile îmbătrânește.

4. GESTIUNEA DEȘEURILOR

Obiective:

- Stimularea colectării selective a deșeurilor din comuna Crăiești;
- Amenajarea unor locuri special amenajate destinate colectării selective a deșeurilor;
- Controlul depozitarii materialelor rezultate din demolări;
- Implicarea autorităților locale în eliminarea depozitarii necontrolate de deșuci;

Propuneri:

- Formularea unor ținte la nivel local privind cantitatea de deșuci generate cu scopul descreșterii cantității de deșuci generate și a reciclării la sursă;
- Stabilirea unor ținte locale privind scăderea cantității de deșuci eliminate prin depozitare, în special în cazul deșeurilor biodegradabile;
- Implicarea autorităților locale în:
  - promovarea a min. 2 campanii de salubrizare a malurilor cursurilor de apă/an
  - lucrări de decolmatare a albiilor ce se vor executa din 5 în 5 ani

În domeniul gestiunii deșeurilor, autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații:

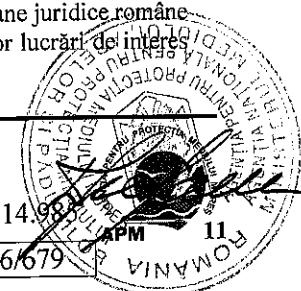
- asigură implementarea la nivel local a obligațiilor privind gestionarea deșeurilor asumate prin Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană;
- urmăresc și asigură îndeplinirea prevederilor din PNGD și PJGD;
- elaborează strategii și programe proprii pentru gestionarea deșeurilor;
- hotărăsc asocierea sau cooperarea cu alte autorități ale administrației publice locale, cu persoane juridice române sau străine, cu organizații neguvernamentale și cu alți parteneri sociali pentru realizarea unor lucrări de interes public privind gestiunea deșeurilor, în condițiile prevăzute de lege;

AGENTIA PENTRU PROTECTIA MEDIULUI MUREŞ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureş, jud. Mureş, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.988

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

- asigură și răspund pentru colectarea separată, transportul, neutralizarea, valorificarea și eliminarea finală a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor menajere periculoase, potrivit prevederilor legale în vigoare;
- asigură spațiile necesare pentru colectarea separată a deșeurilor, dotarea acestora cu containere specifice fiecărui tip de deșeu, precum și funcționalitatea acestora;
- asigură informarea prin mijloace adecvate a locuitorilor asupra sistemului de gestionare a deșeurilor din cadrul localităților;
- acționează pentru refacerea și protecția mediului;
- asigură și răspund pentru monitorizarea activităților legate de gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală;
- să respecte prevederile OUG nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- să gestioneze ambalajele și deșeurile de ambalaje conform prevederilor Legii nr. 249/2015, privind modalitatea de gestionare a ambalajelor și a deșeurilor de ambalaje, cu modificările și completările ulterioare.

5. Măsuri pentru protejarea ARIILOR NATURALE PROTEJATE

Teritoriul comunei Craiești se află în vecinătatea ariei naturale protejate ROSCI0333 Pajiștile Sârmășel-Milaș-Urmeniș.

Obiectivele de mediu relevante pentru plan:

- obiective strategice de mediu:
  - minimizarea impactului asupra biodiversității, florei și faunei și conservarea diversității biologice;
  - minimizarea impactului asupra peisajului;
  - obiective specifice de mediu:
  - menținerea/refacerea stării favorabile a habitatelor și speciilor de interes comunitar din aria naturală protejată ROSCI0333 Pajiștile Sârmășel – Milaș – Urmeniș aflată în vecinătate
  - stoparea degradării mediului natural datorită exploatarii necorespunzătoare a resurselor neregenerabile și a patrimoniului natural;
  - utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice;
  - controlul speciilor invazive;
    - tinte:
      - respectarea măsurilor minime de conservare pentru speciile și habitatele din situl Natura 20000 - ROSCI0333 Pajiștile Sârmășel – Milaș - Urmeniș
  - poziționarea zonelor cu funcții industriale la distanțe cât mai mari de arealele protejate din comună și din vecinătatea acesteia;
  - reducerea suprafețelor ocupate de specii invazive;
  - utilizarea resurselor naturale fără a aduce prejudicii majore cadrului natural;
  - creșterea gradului de conștientizare și implicare a comunităților umane în acțiunile de conservare a biodiversității;
  - modificări ale suprafețelor habitatelor și speciilor, în special a celor din arile protejate.

Se vor respecta prevederile Avizului nr. 10/ST MS/02.02.2023, emis de Agenția Națională pentru ARII Naturale Protejate - Serviciul Teritorial Mureș a următoarelor măsuri:

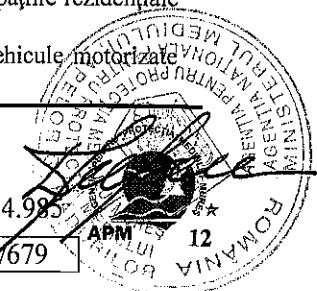
- Planurile/proiectele/activitățile viitoare care pot viza aria naturală protejată ROSCI0333 Pajiștile Sârmășel – Milaș - Urmeniș se vor supune analizei administratorului de arie naturală protejată (ANANP ST Mureș).
- Interzicerea suprapăsunatului și menținerea unui păsunat rațional cu speciile, efectivele și în perioadele legale.
- Monitorizarea regulată a turmelor de animale (cel puțin o dată pe lună) pentru respectarea normelor legale.
- Aplicarea unui management corespunzător al gestiunii deșeurilor astfel încât acestea să nu fie depozitate sau abandonate necontrolat în zonele naturale.
- Se interzice în viitor realizarea de proiecte/activități de împădurire în aria naturală protejată.
- Interzicerea incendierii vegetației verzi sau uscate în orice perioadă a anului.
- Precauție în ceea ce privește desfășurarea de activități ce pot fi sursa unor incendii necontrolate. Dacă acestea se produc, în verile foarte secetoase trebuie evitată extinderea lor în pajîștile stepice prin crearea de centuri lipsite de material inflamabil pe lățimi de circa 30 m.
- Anunțarea în cel mai scurt timp al administratorului ariilor naturale protejate (ANANP ST MS) la efectuarea unor eventuale acțiuni de înlăturare a efectelor unor calamități naturale (ex. incendii, furtuni, alunecări de teren, inundații cu acumulare de noroi, etc.), conform legislației în vigoare.
- Interzicerea folosirii substanțelor chimice în interiorul ecosistemelor acvatice și în vecinătatea acestora (50 m);
- Precauție în ceea ce privește desfășurarea de activități cu potențial poluant fizic sau chimic;
- Combaterea deversărilor de poluanți - poluare menajeră, deversări de la vidanjoare, de la spălări-pietriș din exploatațiile de pe uscat etc.;
- Interzicerea plantării speciilor de plante ornamentale invazive și alohotone în zonele verzi din spațiile rezidențiale apropiate limitelor siturilor.
- Este interzisă organizarea/desfășurarea de offroad în siturile Natura 2000, și a accesului cu vehicule motorizate (ATV, motociclete, etc.).

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

- Amplasarea de panouri informative (în colaborare cu ANANP ST MS) cu privire la statutul suprafetei respective și cu măsuri de bune-prestici aplicate în cadrul siturilor naturale protejate.
- Derularea de campanii de conștientizare a populației cu privire la speciile de plante autohtone și noninvazive ce pot fi folosite ca plante decorative în cadrul grădinilor și a parcilor. Acestea se integrează în peisaj, nu constituie un element de competiție cu speciile spontane și astfel se evită pericolul invaziilor, fiind în același timp o sursă de hrănă pentru speciile de păsări frugivore și granivore. Printre aceste specii de plante recomandăm: raculețul (*Polygonum bistorta*), scorușul (*Sorbus aucuparia*), limba-cucului (*Lunaria annua*), soc (*Sambucus nigra*) sau cireș salbatic (*Prunus avium*);
- Conservarea bălților și a șanțurilor cu apă sătătoare din aria naturală protejată.
- În cazul producerii accidentale a unui prejudiciu ce afectează obiectivele de conservare ale speciilor și habitatelor pentru care a fost desemnată aria naturală protejată ROSCI0333 Pajiștile Sârmășel – Milaș - Urmeniș, se va anunța în cel mai scurt timp administratorul ariilor naturale protejate (A.N.A.N.P. ST Mureș) în vederea stabilirii măsurilor de remediere ce vor fi puse în aplicare de cel care a produs prejudiciul.

6. Măsuri pentru protejarea monumentelor cu valoare istorică și de arhitectură

Conform Repertoriului arheologic al județului Mureș, din spațiul localității Crăiești, comuna Crăiești provin trei monede romane imperiale (un antonian foarte uzat, neidentificabil); un follis de la Valens; și un altul de la Constans.

Obiectivele de mediu relevante pentru plan:

- obiective strategice de mediu:
- Protejarea elementelor cu valoare culturală și istorică
- obiective specifice de mediu:
- Protejarea elementelor cu valoare culturală și istorică deosebită ale ansamblului comunal.
  - ținte:
- Restaurarea și valorificarea elementelor de patrimoniu cultural.

Obligații:

- În conformitate cu *Legea nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național - Secțiunea III - Zone protejate*, valorile de patrimoniu natural și construit vor beneficia de distanțe minime de protecție, precum și de reglementări corespunzătoare zonei cu privire la felul investițiilor, activități permise, obligativități, servituți și restricții, evidențiate în Regulamentul Local de Urbanism întocmit pentru PUG Crăiești.
- Se vor respecta prevederile *Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice*, cu modificările și completările ulterioare.

7. Măsuri pentru monitorizarea efectelor implementării planului asupra mediului

Monitorizarea implementării planului se face conform programului de monitorizare, anexa nr. 1 a prezentului aviz. Programul de monitorizare este parte integrantă din prezentul aviz de mediu.

Îndeplinirea programului de monitorizare a efectelor asupra mediului este responsabilitatea titularului, **Comuna Crăiești**. Titularul planului este obligat să depună anual, până la sfârșitul primului trimestru al anului urterior realizării monitorizării, rezultatele programului de monitorizare către Agenția pentru Protecția Mediului Mureș.

Titularul planului are obligația de a supune procedurii de adoptare Planul Urbanistic General, numai în forma avizată de autoritatea pentru protecția mediului.

Prezentul **aviz de mediu** este valabil de la data emiterii, pe toată perioada de valabilitate a **Planului Urbanistic General**, dacă nu intervin modificări ale acestuia.

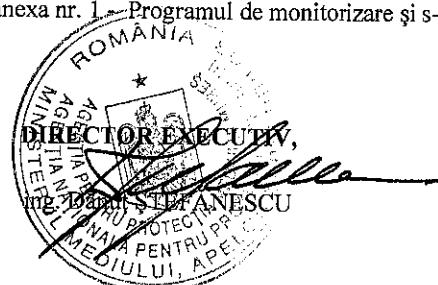
Nerespectarea condițiilor prezentului aviz constituie contravenție și se pedepsește, conform prevederilor legale în vigoare.

Prezentul aviz conține 16 pagini inclusiv anexa nr. 1 – Programul de monitorizare și s-a întocmit în două exemplare.

ŞEF SERVICIU

Avize, Acorduri, Autorizații,

geogr. Cristina PUI

Întocmit,

geogr. Lidia GHEORGHIU

Responsabil biodiversitate,

ing. Peter VVRAN

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Anexa nr. 1 – PROGRAMUL DE MONITORIZARE
A MODULUI DE ÎNDEPLINIRE A OBIECTIVELOR DE MEDIU AFERENTE PLANULUI DE URBANISM
GENERAL

Plan de monitorizare a modului de indeplinire a obiectivelor de mediu aferente PUG analizat

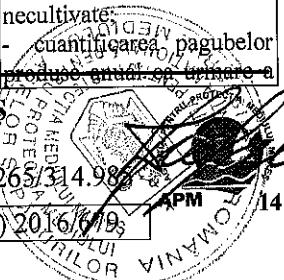
Factor/ aspect de mediu	Obiective strategice de mediu	Obiective specifice de mediu	Tinte	Indicatori
Aer	- limitarea emisiilor în aer la niveluri care să nu genereze un impact semnificativ asupra climatului zonei - reducerea impactului transporturilor asupra calității aerului la nivel local.	- îmbunătățirea microclimatului la nivel local	- reabilitarea străzilor și crearea pistelor pentru biciclete și a spațiilor de acces pietonal; - gestionarea adecvată a suprafețelor de spații verzi și de agrement; - păstrarea în stare bună de conservare a habitatelor și speciilor protejate din vecinătatea ariei protejate de interes comunitar de pe teritoriul comunei	- indicatori chimici ai calității aerului; - numărul de vehicule de trafic greu care tranzitează zonele rezidențiale; - lungimea în km a pistelor pentru bicicletă realizate; - stadiul de realizare a măsurilor propuse pentru promovarea și încurajarea folosirii surselor de energie regenerabilă; - suprafața de spațiu verde/ locitor; - număr de proiecte de producere a energiei regenerabile la nivelul comunei
Apă	- limitarea intervențiilor în dinamica naturală și în compoziția chimică a apei	- îmbunătățirea infrastructurii în vederea eliminării formelor de depreciere a calității apelor de suprafață și subterane	- introducerea sistemului de canalizare centralizată; - construirea stației de epurare a apelor uzate - introducerea obligativității realizării sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare înaintea definitivării construcțiilor din zonele rezidențiale;	- lungimea în km a rețelei de canalizare amenajată; - debitul de apă uzată epurată; - indicatori specifici de calitate a apelor care să permită compararea cu condițiile inițiale; - numărul de abonați la sistemul centralizat de alimentare cu apă și la serviciile publice de canalizare; - cuantificarea pagubelor produse anual de inundații; - stadiul de realizare a lucrărilor prevăzute în avizul de gospodărire a apelor - număr de proiecte pentru demararea lucrărilor prevăzute în avizul de gospodărire a apelor.
Sol/Subsol/utiliza rea terenurilor	- limitarea impactului negativ asupra solului și subsolului	- trasarea unor coordonate de extindere a spațiului construit în aşa fel încât impactul asupra solului și subsolului să fie minim.	- limitarea suprafețelor ocupate de funcții industriale la minimul necesar; - impunerea unor parametri de ocupare a terenului care să reducă la minimum posibil impactul asupra solului și subsolului; - efectuarea unor evaluări de mediu detaliate la nivel	- procentul de ocupare a terenului; - coeficientul de utilizare a terenului; - regimul de înălțime a construcțiilor; - inventarierea anuală a suprafețelor agricole necultivate; - cuantificarea pagubelor produse anual de inundație

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.986

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

			de proiect pentru obiectivele industriale nou propuse, nivelul de detaliu cu privire la proiectele propuse, nu a permis efectuarea unei evaluări cantitative.	unor procese de instabilitate la nivelul versanților; - suprafețe stabilizate/înierbate/împădurite; - suprafețe de teren degradate/erodate care au fost reabilitate/ameliorate; - suprafețe de teren poluate istoric ca efect al activităților industriale sau agricole.
Biodiversitate/peisaj/spații verzi	- minimizarea impactului asupra biodiversității, florei și faunei și conservarea diversității biologice; - minimizarea impactului asupra peisajului;	- menținerea/refacerea stării favorabile a habitatelor și speciilor de interes comunitar din aria naturală protejată ROSCI0333 Pajiștile Sârmășel – Milaș – Urmeniș - stoparea degradării mediului natural datorită exploatarii necorespunzătoare a resurselor neregenerabile și a patrimoniului natural - utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice - controlul speciilor invazive - organizarea zonelor de construcții noi astfel încât să se realizeze continuitatea cu peisajul natural și să se creeze ansambluri bine integrate din punct de vedere estetic și peisagistic	- respectarea măsurilor minime de conservare pentru specile și habitatele din situl Natura 2000 ROSCI0333 Pajiștile Sârmășel – Milaș - Urmeniș - poziționarea zonelor cu funcțiuni industriale la distanțe cât mai mari de arealele protejate din comună și din vecinătatea acestieia; - amenajarea parcurilor și a scuarurilor cu specii autohtone; - impunerea unor parametri de construire care să permită integrarea armonioasă a construcțiilor în mediul natural; - reducerea suprafețelor ocupate de specii invazive; - utilizarea resurselor naturale fără a aduce prejudicii majore cadrului natural; - creșterea gradului de conștientizare și implicare a comunităților umane în acțiunile de conservare a biodiversității, biodiversității; - modificări ale suprafețelor habitatelor și speciilor, în special a celor din situl de interes comunitar din localitate	- fără suprapășunat și menținerea unui pășunat rațional cu speciile, efectivele și în perioadele legale și în afara ariilor naturale protejate - condițiile de referință privind speciile și habitatele din arealul ce intră sub incidența prezentului plan - suprafețe anuale de teren renaturate (plantate sau împădurite) - inventarierea anuală a suprafețelor verzi/cap de locuitor, dar și cea periodică a stării acestora - suprafața habitatelor seminaturale care și-au schimbat destinația - suprafața ocupată de specii invazive și gradul lor de dispersie la nivelul localității - număr de acțiuni organizate de conștientizare și implicare a comunităților umane în acțiunile de conservare a biodiversității, a număr de participanți; - modificări ale suprafețelor habitatelor și speciilor, în special a celor din situl de interes comunitar din localitate
Managementul riscurilor de mediu	Reducerea gradului de vulnerabilitate la producerea unor fenomene de risc, prin protejarea obiectivelor socio-economice		- identificarea și reconstrucția ecologică a terenurilor afectate de fenomene de risc; - identificarea zonelor de risc natural și impunerea unor restricții de construire.	- cuantificarea pagubelor produse anual ca urmare a unor procese de instabilitate la nivelul versanților; - cuantificarea pagubelor produse anual de inundații; - suprafețe stabilizate/înierbate/împădurite; - suprafețe de teren degradate/erodate care au fost reabilitate/ameliorate.

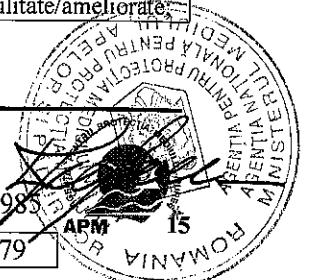

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.985

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

Mediu social și economic	- îmbunătățirea sănătății de către populație; - îmbunătățirea condițiilor de infrastructură pentru crearea premiselor dezvoltării mediului economic.	- monitorizarea și cuantificarea efectelor poluării asupra sănătății publice în centrul comunei; - reducerea riscului de inundații, protejarea obiectivelor socio-economice; - asigurarea calității unui mediu ambient adecvat pentru locuitorii din comună; - diminuarea suprafețelor de teren afectate de fenomene de risc natural; - reducerea poluării fonice datorate activităților de transport.	- identificarea unor areale în care se impune realizarea perdelelor de protecție; - implementarea unui sistem de colectare, transport și eliminare a deșeurilor; - păstrarea suprafeței de spații verzi din zona comunei la o valoare de peste 26 mp/locuitor.	- suprafață de spații verzi reabilitate; - suprafață de spații verzi noi create; - numărul de proiecte ce utilizează energia regenerabilă - cantități anuale de deșeuri generate, colectate, valorificate; - inventarierea cantităților anuale de deșeuri generate, colectate, valorificate - număr zone industriale separate de cele rezidențiale prin spații tampon; - hartă cu repartizarea zonelor de risc; - număr de monumente istorice reabilitat anual; - lungimea totală a arterelor rutiere reabilitate; - număr de evenimente publice de conștientizare a problemelor de mediu organizate anual;
Moșternirea culturală și patrimoniul istoric	- protejarea elementelor cu valoare culturală și istorică	- protejarea elementelor cu valoare culturală și istorică deosebită ale ansamblului comunal.	- restaurarea și valorificarea elementelor de patrimoniu cultural.	- număr de obiective culturale și arhitecturale restaurate și valorificate turistic.

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI MUREȘ

Strada Podeni nr. 10, Târgu Mureș, jud. Mureș, cod 540253

E-mail: office@apmms.anpm.ro; Tel. 0265/314.984, 0265/314.987 Fax. 0265/314.988

Operator de date cu caracter personal, conform Regulamentului (UE) 2016/679

